

การศึกษานโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน
ในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบน

A Study on the Implementation of Tablet-Based Learning
Policies Used by Students in the Schools of
Upper Southern Provinces

สุชาดา ลิมสวัสดิ์¹

นิคม จารุมณี²

ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงค์³

Suchada Limsawat

Nicom Charumane

Phongsri Vanitsuppavong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา เปรียบเทียบผลการเรียนรู้การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นของนักเรียน ก่อนและหลังการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้และเสนอแนวทางการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบน มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน จังหวัดละ 1 สถานศึกษา เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกตสภาพทั่วไป แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา หาความ สัมพันธ์ และตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า 2) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ของนักเรียน โดยการเปรียบเทียบผลการประเมินจุดเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และ 3) เสนอแนวทางการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบน พร้อมตรวจสอบและประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

³ รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาทุกแห่งมีการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้ ด้านความชัดเจนของนโยบาย สถานศึกษามีความเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย แต่ไม่ชัดเจนในเรื่องวิธีการหรือแนวทางที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ด้านการสื่อสารนโยบาย ผู้บริหารได้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจนโยบายแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน ส่วนใหญ่มอบหมายให้เป็นหน้าที่ของครูประจำชั้น ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และครูคอมพิวเตอร์เป็นผู้รับผิดชอบ สำหรับการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามนโยบายนั้น มีการนิเทศภายในโดยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ นิเทศภายนอกโดยศึกษานิเทศก์ประจำเขตพื้นที่การศึกษา ประเด็นที่มีสภาพการปฏิบัติที่แตกต่างกัน คือ สมรรถนะองค์การ ศักยภาพและความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องทักษะความสามารถในการใช้แท็บเล็ตและการใช้เทคโนโลยีของครูผู้สอนงบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ส่วนการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นของนักเรียนก่อนและหลังการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ปรากฏว่า ผลการประเมินการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ของนักเรียนในปีการศึกษา 2556 ของทุกสถานศึกษาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ ไม่ได้สูงกว่าของนักเรียนในปีการศึกษา 2555 จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า การใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนส่งผลให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ดีกว่าการไม่ได้ใช้แท็บเล็ตในการเรียนรู้ แต่การใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ มีผลในเรื่องการที่ครูและนักเรียนมีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีได้ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้นำเสนอแนวทางการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยแนวทางการสร้างความชัดเจนของนโยบาย การสื่อสารนโยบาย การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน การพัฒนาสมรรถนะองค์การ และการกำกับติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย อีกทั้งได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน พร้อมทั้งเงื่อนไขความสำเร็จในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ : นโยบาย แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ จังหวัดภาคใต้ตอนบน

Abstract

The objectives of this dissertation were to study the implementation of tablet-based learning policies for students in schools, to compare the learning outcomes regarding reading, writing, and arithmetic skills of Prathomsuksa II students between pre- and post-implementation of tablet-based learning policies for students in schools, and to propose the guidelines for implementation of tablet-based learning policies for students in schools of the Upper Southern Provinces. The procedure consisted of 3 steps as follows; Step 1 : To study the implementation of tablet-based learning policies for students in the schools of 7 schools in 7 Upper Southern Provinces. The qualitative data were collected from 21 samples including administrators, Prathomsuksa II teachers, and Prathomsuksa II parents by using an observation form of general states, an analysis form of documents, and an in-depth interview. The data were analyzed by using content analysis, pragmatic analysis, synthesis, and triangulation. Step 2: To compare the learning outcomes regarding reading, writing, and arithmetic skills of Prathomsuksa II students by comparing the focus assessments between students, whom the tablet-based learning had never been implemented with, in academic year 2012 and students, whom the tablet-based learning had already been implemented with, in academic year 2013. Step 3: To propose the guidelines for implementation of tablet-based learning policies for students in schools of the Upper Southern Provinces by relying on the findings obtained in Step 1 and Step 2. The appropriateness and feasibility of the guidelines were analyzed by 7 experts using the interview and assessment forms.

The findings showed that the implementation of tablet-based learning policies for students was unidirectional. In other words, the schools

understood the objectives and goals of the policies, except for methods or guidelines being implemented to attain the objectives. Regarding policy communication, meetings were held by administrators in order to elucidate teachers and related officers about the policies. Missions and assignments specification tended to be the duty of class teachers, Prathomsuksa II teachers, and ICT or computer teachers. Regarding the supervision and monitoring of implementation of the policies, the internal supervision was held by administrators and academic supervisors and the external supervision was held by educational supervisors of each educational area. The aspects showing different implementation were organizational competency, potential and readiness of each school, especially skills and abilities in using tablets and implementing technology of teachers, and budget, locations, tools, resources used in operations and related technology. The comparison of the focus assessments between students, whom the tablet-based learning had never been implemented with in academic year 2012, and students, whom the tablet-based learning had already been implemented with in academic year 2013, showed that the learning outcomes of the students in academic year 2013 were not significantly higher than the learning outcomes of the students in academic year 2012 in all schools; the learning outcomes were higher, lower, or identical in some of the schools. Therefore, it cannot be said that the implementation of tablet-based learning for the students results in impound reading, writing, and arithmetic skills compared to the non-implementation of tablet-based learning. However, the implementation of tablet-based learning affected the accessibility to technology, which allowed both teachers and students to use technology as a learning tool. This dissertation also proposed the guidelines for the implementation of tablet-based learning policies of the students:

creation of clear policies, policy communication, missions and assignments specification, development of organizational competency, and supervision and monitoring of the implementation of the policies. In addition, the guidelines for the implementation were specified for administrators, teachers, and students' parents, as well as to provide conducive for environment an actual implementation of tablet-based learning policies.

Keywords : Policy, Tablets for Learning, Schools in the Upper South Provinces

ความสำคัญของปัญหา

นโยบายของคณะรัฐมนตรี สมัยนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2554 โดยกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งนโยบายภาครัฐด้านการจัดการศึกษา นโยบายเร่งด่วนที่จะดำเนินการในปีแรก ข้อ 1.15 คือ จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) ให้แก่โรงเรียนโดยเริ่มทดลองดำเนินการในโรงเรียนนำร่องสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ควบคู่กับการเร่งพัฒนาเนื้อหาที่เหมาะสมตามหลักสูตรบรรจุลงในคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตรวมทั้งจัดทำระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายตามมาตรฐานการให้บริการในสถานศึกษาที่กำหนดโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี, 2554 : 10) และนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปี ของรัฐบาลด้านการศึกษาในข้อที่ 5 คือ เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติโดยใช้เป็นเครื่องมือในการเร่งยกระดับคุณภาพและการกระจายโอกาสทางการศึกษาจัดให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติเพื่อเป็นกลไกในการเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนรู้ให้เป็นแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบ “ไซเบอร์โฮม” ที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียนโดยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา (แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 - 2558 : 90) นโยบายของรัฐบาล

ดังกล่าวเป็นการนำเอาเทคโนโลยีและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ของนักเรียนรูปแบบใหม่ โดยการใช้แท็บเล็ตเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสดูหาความรู้ ฝึกปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ต่างๆ ได้ด้วยตนเองซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่ ในศตวรรษที่ 21 ทั้งผู้สอนและผู้เรียนสามารถเรียนรู้ไปด้วยกัน การเรียนการสอนไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียว การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา จากห้องเรียนสู่โลกกว้าง ผ่านทางสื่อและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยซึ่งสามารถเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ทั่วโลกผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างไร้ขีดจำกัดเรื่องระยะทาง เวลา และสถานที่ด้วยตัวของผู้เรียนเอง และยังสามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ที่ขยายวงกว้างออกไปจากสังคมโรงเรียนสู่สังคมเครือข่าย (Social Network) ผ่านทางสื่อสังคมที่เรียกว่า “Social Media”

แท็บเล็ต นับได้ว่าเป็นสื่อสำคัญในสังคมยุคออนไลน์หรือสังคมสารสนเทศระบบเปิดในปัจจุบัน เป็นสื่อที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในทุกกลุ่มอาชีพรวมทั้งการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับ เนื่องด้วยสมรรถนะทางเทคโนโลยีที่สร้างความสะดวกและมีประสิทธิภาพสูงในการใช้งาน จึงทำให้สื่อดังกล่าวมีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน วิจารณ์ พานิช (2555 : 19) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่า ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต คือ 3R x 7C ซึ่งมีความหมายดังนี้ 3R หมายถึง ได้แก่ Reading (อ่านออก) Writing (เขียนได้) และ Arithmetic (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม) Cross-Cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ การเรียนรู้ 3R x 7C ครูเพื่อศิษย์เองต้องเรียนรู้ 3R x 7C และต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต แม้เกษียณอายุ

การศึกษานโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบน

จากการเป็นครูประจำการไปแล้ว เพราะเป็นการเรียนรู้เพื่อชีวิตของตนเอง ระหว่างเป็นครูประจำการก็เรียนรู้สำหรับเป็นครูเพื่อศิษย์ และเพื่อการดำรงชีวิตของตนเอง และความสอดคล้องกันตั้งแต่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ กลยุทธ์ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานก็สอดคล้องกันในเรื่องของการให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมและเสมอภาค และการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่สนใจและเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Long life Education) ในโลกยุคข้อมูลข่าวสารและโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 โครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทยของรัฐบาล ไม่ใช่โครงการที่แจกแท็บเล็ตพีซีเท่านั้น แต่เป็นโครงการที่เติมภูมิปัญญา ภูมิความรู้ให้กับเด็กไทย อย่างไรก็ตามนวัตกรรมและเทคโนโลยีตามกระแสสังคมต้องมีการวางแผนและปรับใช้อย่างรอบคอบเพื่อให้บรรลุผลสูงสุดในทางปฏิบัติและคุ้มค่ากับการลงทุน ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อแท็บเล็ตเพื่อการศึกษาจึงต้องวิเคราะห์รายละเอียดและกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการปรับใช้กับผู้เรียนและปรับใช้กับสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาในพื้นที่ห่างไกล ตามเกาะต่างๆ ตามแนวชายแดน ที่มีปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน ครูสอนไม่ตรงวิชาเอกเพื่อสร้างโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษาในระดับหนึ่ง ซึ่งสถานศึกษาในจังหวัดภาคใต้ตอนบนมีปัญหาในลักษณะดังกล่าวจำนวนไม่น้อย

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษานโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบน โดยการศึกษาเชิงลึกในภาคสนาม ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว้านี้สามารถอธิบายสภาพการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบน รวมทั้งมีความเป็นไปได้ในการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติในสถานศึกษา เพราะเป็นแนวทางในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีความชี้ชัดจำเพาะเจาะลงไปถึงบทบาทหน้าที่ ภาระงานของแต่ละฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำแท็บเล็ตไปใช้ในการเรียนรู้ของนักเรียน ตั้งแต่ผู้บริหารซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน ผลักดัน ทั้งในเรื่องงบประมาณ กำลังคน จัดปัจจัยเอื้อการนิเทศติดตามประเมินผลและอำนวยความสะดวก

ในด้านต่างๆ ครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อ แหล่งความรู้ที่หลากหลาย การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จากการใช้แท็บเล็ตในห้องเรียนของตนเอง ส่วนผู้ปกครอง มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน ควบคุมดูแล การใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ที่บ้าน จะเห็นได้ว่า บุคคลเหล่านี้มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือ ควบคุม ดูแลนักเรียน ในบทบาท หน้าที่ที่แตกต่างกัน จึงควรมีแนวทางในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ต เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่จำเพาะเจาะจงสำหรับบุคคลเหล่านี้ เพื่อให้การนำนโยบายการใช้ แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบนเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษา จังหวัดภาคใต้ตอนบน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของ นักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จังหวัดภาคใต้ตอนบน
3. เพื่อเสนอแนวทางการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จังหวัดภาคใต้ตอนบน

ขอบเขตของการวิจัย

1. พื้นที่ศึกษา คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ ชุมพร ระนอง นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยพิจารณาเลือกกรณีศึกษาโดยการสำรวจข้อมูลขั้นต้น สถานศึกษาใน 7 จังหวัดภาคใต้ ตอนบนเพื่อนำไปเป็นเกณฑ์ในการเลือกสถานศึกษา ที่มีปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติน้อยที่สุดและมีผลจากการนำนโยบายไปปฏิบัติดีที่สุด จังหวัดละ 1 สถานศึกษา รวม 7 สถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา นโยบายที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ แนวทางการดำเนินงานในการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน หรือโครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย โดยรอบการศึกษา เน้นที่การนำนโยบายไปปฏิบัติในประเด็นต่อไปนี้ คือ 1) ความชัดเจนของนโยบาย 2) การสื่อสารนโยบาย 3) การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน 4) สมรรถนะองค์กร และ 5) การกำกับติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) โดยกำหนดขั้นตอนของการวิจัย เป็น 3 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดภาคใต้ตอนบน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกการสังเกตสภาพทั่วไปของสถานศึกษา แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลการเรียนรู้การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จังหวัดภาคใต้ตอนบน โดยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2555 ที่นักเรียนยังไม่ได้ใช้แท็บเล็ตในการเรียนรู้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2556 ที่นักเรียนได้ใช้แท็บเล็ตในการเรียนรู้ตลอดทั้งปีการศึกษา โดยใช้ผลการทดสอบจุดเน้นของผู้เรียนในมิติที่ 2 ด้านการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ซึ่งทุกสถานศึกษาใช้เครื่องมือวัดแบบเดียวกันทั่วประเทศ คือ เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จังหวัดภาคใต้ตอนบน

1) จัดทำร่างแนวทาง โดยใช้องค์ความรู้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ใช้ข้อค้นพบจากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบนและผลการวิจัย ในขั้นตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวทางการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ต เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

2) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบนโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่านร่วมกับกรให้ผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาภาคสนาม สถานศึกษาในจังหวัดภาคใต้ตอนบน จังหวัดละ 1 สถานศึกษา โดยการสังเกตสภาพทั่วไปของสถานศึกษา วิเคราะห์เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เปรียบเทียบข้อมูล ติความ สรุปสาระสำคัญ ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) จัดหมวดหมู่ สร้างข้อสรุปตามประเด็นของการวิจัยและนำเสนอข้อมูลโดยวิธีการบรรยาย (Description) เป็นหลัก

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบน ปรากฏดังนี้ ด้านความชัดเจนของนโยบาย พบว่า สถานศึกษาทุกแห่งมีความเข้าใจ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย แต่ไม่ชัดเจนในเรื่องแนวทางการนำไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ด้านการสื่อสารนโยบาย ทุกสถานศึกษามีการสื่อสารนโยบายที่เหมือนกัน คือผู้บริหารสถานศึกษาได้ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของนโยบายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ด้านการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงานก็เช่นเดียวกันโดยส่วนใหญ่มอบให้เป็นหน้าที่ของครูประจำชั้น ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และครู ICT หรือครูคอมพิวเตอร์เป็นผู้รับผิดชอบ การนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานตามนโยบายมีการดำเนินการเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ มีการนิเทศภายในโดยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ การนิเทศภายนอกโดยศึกษานิเทศก์ ประเด็นที่แตกต่างกันคือ สมรรถนะองค์การ ศักยภาพและความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องความรู้ ความสามารถในการใช้แท็บเล็ตและใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องของครูผู้สอน งบประมาณ สถานที่วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและการเข้าถึงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของแต่ละสถานศึกษา สำหรับความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบาย การบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย สถานศึกษาไม่ยืนยันว่าแท็บเล็ตสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาในเรื่องให้ผู้เรียน อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น แต่ยอมรับในเรื่องการที่ผู้เรียนและครูผู้สอนได้เข้าถึงเทคโนโลยี ได้ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการเข้าถึงความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร

2. การวิเคราะห์ ผลการเรียนรู้การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา จากการเปรียบเทียบผลการประเมินจุดเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2555 ที่นักเรียนไม่ได้ใช้แท็บเล็ตในการเรียนรู้ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2556 ที่นักเรียนได้ใช้แท็บเล็ตในการเรียนรู้ตลอดทั้งปี ไม่ปรากฏว่าผลการประเมินการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2556 จะสูงกว่าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2555 ในทุกสถานศึกษา บางสถานศึกษาสูงกว่า ในขณะที่บางสถานศึกษาต่ำกว่าและบางสถานศึกษาไม่มีความแตกต่าง จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า การใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนส่งผลให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ดีกว่าการไม่ได้ใช้แท็บเล็ตในการเรียนรู้ และพบว่า ยังมีสถานศึกษาที่มีผลการประเมินการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะมีนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ คิดเลขไม่เป็น ในเปอร์เซ็นต์ที่สูงอยู่เช่นกัน

3. แนวทางในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จังหวัดภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ คือ การเตรียมนำถึงความสำคัญของการกำหนดแนวทางในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ สถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนและสำคัญที่สุดคือ ประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนและส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดในนโยบาย เกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณจำนวนมหาศาลที่รัฐบาลได้ทุ่มทุนลงไป ส่วนที่ 2 คือ แนวทางในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จังหวัดภาคใต้ตอนบน ซึ่งประกอบไปด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และแนวทางในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติซึ่ง ได้แก่ แนวทางในการสร้างความชัดเจนของนโยบาย แนวทางในการสื่อสารนโยบาย แนวทางในการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน แนวทางในการสร้างสมรรถนะองค์กร และแนวทางในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย ทั้งในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน เช่น แนวทางในการดำเนินการของผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับนโยบายศึกษาสาระของนโยบายให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน ทั้งในเรื่องของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อจะได้ถ่ายทอดหรือสื่อสารนโยบายแก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน มีการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงานฝ่ายต่างๆ เป็นลายลักษณ์อักษร บรรจุโครงการแท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา พัฒนาครูและบุคลากร

ให้มีความรู้ มีทักษะความชำนาญในการใช้แท็บเล็ตและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง สามารถ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมปัจจัยเอื้อในการดำเนินงานตามนโยบายทั้งในด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต High Speed ให้มีความเร็วเพิ่มขึ้น และจัดให้มี เครือข่ายสื่อสารแบบไร้สาย (Wireless Network) ครอบคลุมทุกพื้นที่ของโรงเรียนรวมทั้ง มีการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับปรุง พัฒนาการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้เรียน บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบาย คำนึงกับงบประมาณ แนวทางสำหรับครูผู้สอน ที่สำคัญ คือ การยอมรับการเปลี่ยนแปลง ในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนรู้ ของนักเรียน ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน โดยการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการใช้แท็บเล็ตได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ เตรียมการสอนล่วงหน้า โดยการศึกษาเนื้อหากิจกรรม Learning Object และ Application ต่างๆ ที่มีอยู่ใน แท็บเล็ตให้ครบถ้วน ก่อนนำแท็บเล็ตไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรนำแผน การเรียนรู้มาวิเคราะห์ พร้อมทั้งวิเคราะห์สื่อ หรือ Application ที่มีอยู่ในแท็บเล็ต เพื่อพิจารณาว่าจะนำมาสื่อเหล่านั้นมาใช้ในขั้นตอนใดของการจัดกระบวนการเรียนรู้ เช่น ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมระหว่างเรียน สรุปบทเรียน ทบทวน หรือมอบหมาย ให้เป็นการบ้าน รวมทั้งการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการนำแท็บเล็ต มาใช้ในการเรียนการสอน ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนในการใช้ Learning Object กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผล การใช้แท็บเล็ตของนักเรียน เป็นต้น แนวทางสำหรับ ผู้ปกครองนักเรียน เช่น ศึกษาเอกสารหรือคู่มือการใช้แท็บเล็ต ทำความเข้าใจ แนวทางการใช้ แท็บเล็ตเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการใช้แท็บเล็ต ศึกษาบทเรียนในแท็บเล็ต เพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในความปกครอง ช่วยกันดูแลรักษาแท็บเล็ต ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ หลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทำให้แท็บเล็ตเสียหาย ได้แก่ น้ำ ความร้อน ฝุ่นละออง แม่เหล็กในอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ สังเกต ดูแล รักษา กำกับ ติดตาม การใช้แท็บเล็ต ของนักเรียนที่บ้านกำหนดกติกาแก่นักเรียนในการใช้ แท็บเล็ตและติดตั้งเครือข่าย อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่บ้าน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบออนไลน์ และส่วนที่ 3 คือ เจือนไข ความสำเร็จในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งได้แก่

1) รัฐจะต้องกำหนดนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการศึกษาอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการใช้งานแท็บเล็ต ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้ทุกโรงเรียน เช่น งบประมาณในการปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้แท็บเล็ต จัดซื้ออุปกรณ์ต่อเชื่อม และอุปกรณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำแท็บเล็ตไปใช้ในการเรียนการสอนเข้าถึงระบบเครือข่าย ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน และที่สำคัญที่สุด คือ คุณภาพของตัวเครื่องหรือคุณภาพของแท็บเล็ตต้องดีพอ 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องจัดการฝึกอบรม ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ควบคุมระบบโครงสร้างพื้นฐาน เจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียน และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้แท็บเล็ตได้เป็นอย่างดี 3) ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความเข้าใจ ให้ความสำคัญ ในการนำแท็บเล็ตมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และผลักดันทั้งในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร การติดตามประเมินผลและการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เพื่อให้ การนำแท็บเล็ตมาใช้ในการเรียนการสอน ดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ครูต้องมีความรู้ มีทักษะในการใช้แท็บเล็ต (ICT Literacy) สามารถออกแบบการสอน ที่เหมาะสมกับการนำแท็บเล็ตมาใช้อย่างเหมาะสม ทั้งเรื่องวิธีการสอน การออกแบบกิจกรรม การสอน นอกจากนี้ ครูยังต้องสามารถแก้ปัญหาเบื้องต้น ในการใช้แท็บเล็ตและมีความเข้าใจ ในปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดกับนักเรียน ทั้งในเรื่องของพฤติกรรม การปรับตัวในสังคมปฏิสัมพันธ์ กับคนรอบข้าง สายตา สุขภาวะ และโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุทำให้แท็บเล็ตชำรุด หรือ สูญหายได้ นอกจากนี้ ควรมีการทำวิจัยชั้นเรียนที่เกี่ยวข้องกับการนำแท็บเล็ตมาใช้ในการสอน 5) คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานอื่น เจ้าหน้าที่ทางด้านอื่นต้องมีความเข้าใจนโยบาย เห็นความสำคัญ ความจำเป็น เพื่อมีส่วนร่วมสนับสนุนส่งเสริมให้การ ใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการนำ นโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จังหวัดภาคใต้ ตอนบน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติจริง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบน

สถานศึกษาทุกแห่ง มีสภาพการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้ ในด้านความชัดเจนของนโยบาย สถานศึกษามีความเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย แต่ไม่ชัดเจนในเรื่องแนวทาง วิธีการที่จะนำไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย สอดคล้องกับ พูลย์ชัย ยาวีราช (2550) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบันปัญหาในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติยังขาดกระบวนการที่เป็นแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงาน และสอดคล้องกับ สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2553 : 437) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความชัดเจนของนโยบายเป็นรากฐานสำคัญของความมุ่งหมายของนโยบายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในบางครั้งอาจพบว่านโยบายมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนแต่มาตรการในการปฏิบัติไม่ชัดเจน หน่วยงานที่รับผิดชอบอาจต้องใช้ดุลยพินิจของตนในการปฏิบัติและอาจก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติได้ ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื้อหาสาระในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของโครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย เป็นการกำหนดแนวทางแบบกว้างๆ ในระดับกระทรวง ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่ไม่ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดในโครงการ มี 2 กิจกรรมหลัก คือ 1) การจัดหาเครื่องแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย และ 2) การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา คือ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดฝึกอบรมการใช้เครื่องแท็บเล็ตเพื่อจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแก่ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดประชุมสัมมนา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปกครอง ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่งก็มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแตกต่างกัน เช่น จำนวนวันในการจัดอบรมครูผู้สอนของแต่ละเขตพื้นที่ก็แตกต่างกัน และการประชุมสัมมนาผู้ปกครอง ส่วนใหญ่สถานศึกษา

ก็ดำเนินการเอง เพราะฉะนั้นในการดำเนินงานตามนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ สถานศึกษาแต่ละแห่งจึงดำเนินการตามแนวทางดุลยพินิจของตนเอง ตามบริบท ศักยภาพ และความพร้อมของตนเอง ในส่วนที่มีความแตกต่างกัน คือ สมรรถนะองค์กร ทั้งในด้าน บุคลากร ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องจำนวนครู ความรู้ ทักษะความสามารถของครูผู้สอนในการใช้ แท็บเล็ตและอุปกรณ์ต่อพ่วง งบประมาณในการบริหารจัดการ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาตัวแบบในการนำนโยบายไปปฏิบัติของ วรเดช จันทรศร (2548 : 141) ตัวแบบที่เน้นด้านการจัดการ ซึ่งตัวแบบนี้เน้นขีดความสามารถภายใน (Internal Capacity) ของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ว่ามีจุดแข็งและจุดอ่อนในด้านต่างๆ หรือไม่ อย่างไร เช่น โครงสร้างที่รับผิดชอบบริหาร งบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนเทคโนโลยีสมัยใหม่ หน่วยงานที่มีขีดสมรรถนะภายในค่อนข้างสูงจะมีโอกาสที่นำเอานโยบายไปปฏิบัติอย่างประสบความสำเร็จค่อนข้างมากในทางตรงข้าม หน่วยงานที่มีขีดสมรรถนะภายในค่อนข้างต่ำ จะส่งผลทำให้การนำเอานโยบายไปปฏิบัติอย่างประสบความสำเร็จค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขนาดที่ต่างกันตามจำนวนของนักเรียน มีการจัดสรรงบประมาณตามจำนวนนักเรียน ซึ่งมีทั้งสถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมของทรัพยากรการบริหารในทุกด้าน ส่วนสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก ยังขาดปัจจัยหลายๆ ด้านในการบริหารจัดการ

2. ผลการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ของนักเรียน ก่อนและหลังการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติ ในสถานศึกษา จากการเปรียบเทียบผลการประเมินจุดเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2555 ที่นักเรียนยังไม่ได้ใช้แท็บเล็ต ในการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2556 ที่นักเรียนได้ใช้แท็บเล็ต ในการเรียนรู้ตลอดทั้งปีการศึกษา ไม่ปรากฏว่า ผลการประเมินการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ของนักเรียนในปีการศึกษา 2556 ของทุกสถานศึกษา จะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ สูงกว่า ของนักเรียนในปีการศึกษา 2555 เพราะมีทั้งสถานศึกษาที่สูงกว่า ต่ำกว่าและสถานศึกษา ที่ไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สามารถสรุปได้ว่าการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ดีกว่าการไม่ได้ใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้

การศึกษาโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดภาคใต้ตอนบน

สอดคล้องกับ ชีระภัทร ประสมสุข และคณะ (2555) ที่วิจัยเรื่องการใช้แท็บเล็ตพีซี เพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ในภาพรวมด้านบริหารจัดการ ด้านผู้สอนและด้านผู้เรียนบังเกิดผลได้ตรงตามเป้าหมายแต่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และการยกระดับทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์เขียนยังไม่มีผลการวิจัยที่ชัดเจนและสอดคล้องกับ ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์ (2555) นักวิชาการจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ได้ทำการศึกษาประเมินผลกระทบโครงการหนึ่งคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตต่อหนึ่งนักเรียนโดยได้ใช้ข้อมูลที่เก็บโดย OECD Programme For International Student Assessment หรือ PISA ซึ่งทำการวัดความสามารถทางด้านการใช้ภาษา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของนักเรียนอายุ 15 ปี ใน 65 ประเทศ ซึ่งมีประเทศไทยรวมอยู่ด้วยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผลกระทบของการใช้คอมพิวเตอร์ต่อคะแนนสอบนั้นมีความแตกต่างกันตามลักษณะการใช้ และสอดคล้องกับ มหาวิทาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2555) สรุปผลการศึกษานำร่องโครงการนำร่องการประยุกต์และบูรณาการคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้การสอนในระดับประถมศึกษาตามแนวนโยบายของรัฐบาลระยะที่ 1 ทำการศึกษากับนักเรียน 2 ช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โดยจำแนกผลการใช้แท็บเล็ตที่ส่งผลต่อผู้เรียน ครูประจำชั้น/ครูผู้สอน ดังนี้ ด้านผู้เรียน ส่งผลใน 2 ส่วน คือ พฤติกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางนั้นไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการฝึกหัดและทำกิจกรรมที่หลากหลาย จนพบความถนัดของตนเองแต่เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านประสบการณ์เรื่องเทคโนโลยี การฝึกคิดหลายวิธีและการสร้างสรรค์ ตลอดจนความสนใจใฝ่รู้ นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรียนรู้ได้เร็วกว่า มีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียนด้วย ด้านการเรียนรู้ในห้องเรียน นักเรียนมีความสุขกระตือรือร้น ด้านครู พบว่า พฤติกรรมการสอนครูต้องพึ่งความช่วยเหลือจากผู้ช่วยด้านเทคนิคระหว่างการสอนที่ใช้แท็บเล็ตเพราะหากครูไม่ชำนาญการใช้แท็บเล็ตการเรียนการสอนก็จะยุติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า 1) สถานศึกษา มีสมรรถนะองค์การที่แตกต่างกัน จึงมีแนวทางในการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนต่างกันตามศักยภาพและความพร้อม โดยเฉพาะในเรื่อง ความรู้ ความสามารถในการใช้แท็บเล็ตของครูผู้สอน เช่น สถานศึกษาที่ครูผู้สอน มีอายุมากจะไม่ถนัดในการใช้เทคโนโลยี ขาดทักษะในการใช้

เครื่อง ขาดทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต และการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ที่นำเทคโนโลยีมาใช้ ยังคงจัดการเรียนการสอนแบบเดิมๆ ที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนจึงไม่ได้ใช้แท็บเล็ตให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ และ 2) การนำแท็บเล็ตมาใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ซึ่งเด็กในวัยนี้ยังอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ จึงไม่มีความพร้อมในการใช้แท็บเล็ตให้เกิดประประสิทธิภาพ หรือประโยชน์สูงสุดที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเรียนรู้ได้ ได้ระดับนี้ ต้องการครูที่ดูแลการสอนในเรื่องของการอ่าน การเขียน มากกว่าคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต

สำหรับความคิดเห็นในเรื่องความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบาย การบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย สถานศึกษาไม่ยืนยันว่าการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาในเรื่องให้ผู้เรียน อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ดีกว่าการไม่ได้ใช้แท็บเล็ตในการเรียนรู้ แต่มีความเห็นร่วมกันว่านโยบายการใช้แท็บเล็ตแท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนและครูมีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ สอดคล้องกับการวิจัยของ Becta ICT Research (2005) ได้ศึกษาผลการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 12 แห่งในประเทศอังกฤษ ช่วงระหว่างปี ค.ศ. 2004 - 2005 พบว่า การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตนั้นช่วยส่งเสริมให้มีใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนประกอบมากขึ้น และสอดคล้องกับสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ที่ได้สำรวจความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในการใช้แท็บเล็ตประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลการดำเนินงานความพึงพอใจและความคิดเห็นเป็นภาพรวมได้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แท็บเล็ตนี้ทุกฝ่ายมีความเห็นร่วมกันว่าจะสามารถช่วยเด็กไทยให้ก้าวทันเทคโนโลยีเป็นผู้ที่รู้จักค้นคว้าหาความรู้และในส่วนที่จะเป็นผลกระทบที่เกิดในอนาคตอันใกล้ก็คือ เห็นว่าจะสามารถช่วยเด็กไทยให้ก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เด็กส่วนใหญ่สามารถใช้แท็บเล็ต ใช้สมาร์ตโฟนกันอย่างหลากหลาย แต่อาจใช้เพื่อความบันเทิง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกมส์ มากกว่า

ที่จะสนใจเนื้อหาในบทเรียน และอาจเป็นเพราะว่านักเรียนวัยนี้ยังอ่านหนังสือไม่ค่อยทำให้ไม่เข้าใจคำสั่งและการใช้เครื่อง นโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้จึงไม่ส่งผลในเรื่องการยกระดับคุณภาพการศึกษาในเรื่องให้ผู้เรียน อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ซึ่งส่งผลให้นโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ไม่เกิดประสิทธิผลตามที่นโยบายกำหนด และไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

3. การวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนวทางในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่ง ได้แก่ แนวทางในการสร้างความชัดเจนของนโยบาย การสื่อสารนโยบาย การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน การสร้างสมรรถนะองค์กร และแนวทางในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย ทั้งในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน เช่น แนวทางในการดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับนโยบาย ศึกษาสาระของนโยบายให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน ทั้งในเรื่องของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อจะได้ถ่ายทอดหรือสื่อสารนโยบายแก่นักเรียน ผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน มีการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงานฝ่ายต่างๆ เป็นลายลักษณ์อักษร บรรจุโครงการแท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ มีทักษะความชำนาญในการใช้แท็บเล็ตและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนส่งเสริมปัจจัยเอื้อในการดำเนินงานตามนโยบายทั้งในด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต High Speed ให้มีความเร็วเพิ่มขึ้น และจัดให้มีเครือข่ายสื่อสารแบบไร้สาย (Wireless Network) ครอบคลุมทุกพื้นที่ของสถานศึกษา รวมทั้งมีการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับปรุงพัฒนาการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบาย คุ้มค่ากับงบประมาณ แนวทางสำหรับครูผู้สอนที่สำคัญ คือ การยอมรับการเปลี่ยนแปลง ในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนรู้ของนักเรียน ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน โดยการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการใช้แท็บเล็ตได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ เตรียมการสอนล่วงหน้า

โดยการศึกษาเนื้อหากิจกรรม Learning Object และ Application ต่างๆ ที่มีอยู่ในแท็บเล็ตให้ครบถ้วน ก่อนนำแท็บเล็ตไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรนำแผนการเรียนรู้มาวิเคราะห์ พร้อมทั้งวิเคราะห์สื่อ หรือ Application ที่มีอยู่ในแท็บเล็ตเพื่อพิจารณาว่าจะนำมาสื่อนั้นมาใช้ในขั้นตอนใดของการจัดกระบวนการเรียนรู้ เช่น ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมระหว่างเรียน สรุปบทเรียน ทบทวน หรือมอบหมายให้เป็นการบ้าน รวมทั้งการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการนำแท็บเล็ตมาใช้ในการเรียนการสอน ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนในการใช้ Learning Object กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผล การใช้แท็บเล็ตของนักเรียน แนวทางสำหรับผู้ปกครอง นักเรียน เช่น ศึกษาเอกสารหรือคู่มือการใช้แท็บเล็ต ทำความเข้าใจ แนวทางการใช้แท็บเล็ตเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการใช้แท็บเล็ต ศึกษาบทเรียนในแท็บเล็ต เพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในความปกครอง ช่วยกันดูแลรักษา แท็บเล็ต ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ หลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทำให้แท็บเล็ตเสียหาย ได้แก่ น้ำ ความร้อน ฝุ่นละออง แม่เหล็กในอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ สังเกต ดูแล รักษา กำกับ ติดตาม การใช้แท็บเล็ตของนักเรียนที่บ้านกำหนดกติกาแก่นักเรียนในการใช้ แท็บเล็ตและติดตั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่บ้าน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบออนไลน์ สอดคล้องกับ ธีระภัทร ประสมสุข และคณะ (2555) ที่วิจัยเรื่องการใช้แท็บเล็ตพีซีเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กพบว่าแนวทางการใช้แท็บเล็ตพีซีที่เหมาะสมเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กระดับโรงเรียนประกอบด้วย 1) ด้านครูผู้สอน ได้แก่ จัดอบรมครูผู้สอนทุกคนให้มีความพร้อมใช้แท็บเล็ตพีซีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ให้เต็มศักยภาพให้สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและยอมรับการเปลี่ยนแปลง การสร้างเจตคติให้แก่ครูว่าแท็บเล็ตเป็นเครื่องมือที่ช่วยแบ่งเบาภาระในการปฏิบัติงานของครูแต่ให้ผลที่เกิดแก่ผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานใหม่ๆ ด้วยตนเอง 2) ด้านครุภัณฑ์ ได้แก่ การจัดสรรแท็บเล็ตที่มีสมรรถนะสูงพัฒนาประสิทธิภาพเครื่องและมีพื้นที่เหลือในแท็บเล็ตเพียงพอสำหรับการทำงานของนักเรียน การจัดเตรียมและจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างมีคุณภาพมีครุภัณฑ์อื่นๆ ช่วยในการจัดการเรียนรู้ได้แก่ทีวีหรือโปรเจคเตอร์ตู้ชาร์จไฟของแท็บเล็ตและระบบ

อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง 3) ด้านสื่อสนับสนุน ได้แก่ การพัฒนาเนื้อหาบทเรียน (Software) ให้ครบทุกชั้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ใส่ไว้ในแท็บเล็ตโดยเร็วที่สุดโดยบรรจุเนื้อหาสาระ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดคู่มือให้ครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดคลังข้อสอบเพื่อวัดผลการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และ NT, O - NET, PISA, แบบทดสอบขั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6, ปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล การจัดทำเนื้อหา/สาระแยกระดับความยากง่ายตามความพร้อมของนักเรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Instruction Design) 4) ด้านบุคลากรสนับสนุนจัดให้มีฝ่ายเทคนิคประจำห้องเรียนเพื่อช่วยครูแก้ปัญหา 5) ด้านงบประมาณ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการ งบประมาณเพื่อสนับสนุนการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ 6) ด้านผู้ปกครอง ได้แก่ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการใช้แท็บเล็ต การอบรมผู้ปกครองให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้แท็บเล็ต 7) ด้านผู้บริหาร ได้แก่ การให้ความสำคัญและเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ใช้วิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ การดำเนินการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อที่สนับสนุนการใช้แท็บเล็ต ตลอดจนการประสานงานผู้ดูแลแท็บเล็ตในกรณีที่มีปัญหาหรือชำรุด การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและผู้ปกครอง การนิเทศกำกับติดตามและนำผลมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา 8) ด้านนักเรียน ได้แก่ การดำเนินการให้ความรู้และพัฒนาทักษะนักเรียนเกี่ยวกับการใช้แท็บเล็ต นักเรียนทุกระดับชั้นมีโอกาสได้ใช้แท็บเล็ตในการเรียนรู้ 9) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดควรใช้แท็บเล็ตกับนักเรียนชั้นอื่นๆ ด้วย เด็กควรได้รับอนุญาตนำแท็บเล็ตกลับบ้าน ควรแจกแท็บเล็ตให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ควรจัดให้มีศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนและสร้างเครือข่ายพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน ควรจัดเวลาเรียนร่วมหรือเรียนแทนวิชาคอมพิวเตอร์ ควรจัดการแข่งขันทักษะการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ สุริยา หมาดทั้ง (2557) ได้กล่าวถึงการพัฒนาให้บุคลากรให้มีสมรรถนะด้าน ICT ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยที่การพัฒนาให้บุคลากรมี ICT Literacy ต้องพัฒนาให้มี Digital Literacy/Computer Literacy ตามด้วย Information Literacy ก่อน และต้องให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก

ทั้งฮาร์ดแวร์ซอฟต์แวร์ และเครือข่าย มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง ทั้งนี้เพราะว่าสมรรถนะด้าน ICT ของครู เป็นเรื่องที่สำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แท็บเล็ต หากครูผู้สอนไม่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการใช้แท็บเล็ตที่ดีพอ อาจทำให้การเรียนการสอนโดยใช้แท็บเล็ตหยุดชะงัก ไม่สามารถใช้แท็บเล็ตให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ และอาจไม่นำแท็บเล็ตที่ได้รับการจัดสรรมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน การลงทุนของรัฐบาลสำหรับนโยบายเรื่องนี้ก็ไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป็นการสูญเปล่าของงบประมาณจำนวนมหาศาล ปัจจุบันแม้ว่านโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ได้ถูกยกเลิกไปเมื่อปลายปี พ.ศ. 2557 แล้วก็ตาม แต่แท็บเล็ตที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรก็ยังคงอยู่ ระเบียบอินเทอร์เน็ตที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรมากับนโยบายนี้ก็ยังคงอยู่ ที่ยังคงส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ขาดแคลนครู สถานศึกษาในพื้นที่ห่างไกลและกลุ่มนักเรียนที่ด้อยโอกาสได้เรียนรู้ต่อไป ซึ่งสถานศึกษาในจังหวัดภาคใต้ตอนบนจำนวนไม่น้อยที่มีคุณลักษณะเช่นนั้น หรือสถานศึกษาอาจนำแท็บเล็ตเหล่านั้นมาสร้างเป็นห้องเรียน ICT หรือ Smart Classroom ก็สามารทำได้ โดยประยุกต์ แนวทางการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จากงานวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี

ปัญหาการศึกษาไทย ส่วนหนึ่งมาจากนโยบายทางการศึกษาที่ขาดความชัดเจน และมีการเปลี่ยนแปลงไปตามรัฐบาลหรือเปลี่ยนไปตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่เข้ามารับตำแหน่ง จึงมีปัญหาในเรื่องความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย ซึ่งบางนโยบายอาจต้องใช้ระยะเวลาของความสำเร็จ การเปลี่ยนนโยบายจึงส่งผลทำให้เกิดความล้มเหลว ความสูญเปล่าของงบประมาณจำนวนมหาศาลและส่งผลต่อหน่วยงานในระดับปฏิบัติการคือสถานศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บางนโยบายได้ประกาศยกเลิกไปในรัฐบาลหนึ่ง และต่อมามีการนำนโยบายนั้นกลับมาใช้ในอีกรัฐบาลหนึ่งก็เคยปรากฏ นโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ก็เป็นนโยบายทางการศึกษานโยบายหนึ่ง ที่อาจมีการนำนโยบายนี้กลับมาใช้อีกในอนาคตก็อาจเป็นไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรพิจารณาดำเนินการในการพัฒนาครูผู้สอน ให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะความชำนาญในการใช้แท็บเล็ต การใช้วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการใช้แท็บเล็ตให้มีประสิทธิภาพ ทักษะการใช้อินเทอร์เน็ต ในการสืบค้น การลง Application ต่างๆ ที่เหมาะกับวัยของนักเรียน รวมทั้งการบูรณาการ การใช้แท็บเล็ตในการจัดการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ครูมีทักษะ ในการใช้แท็บเล็ตในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่นักเรียนรวมทั้ง สามารถแก้ปัญหาในเบื้องต้นได้ โดยเฉพาะครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดภาคใต้ ตอนบนที่มีปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก และครูผู้สอนในสถานศึกษา ในพื้นที่ห่างไกลตามเกาะแก่งต่างๆ และตามแนวขอบอำเภอเมือง ตามแนวชายแดน เป็นต้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรพิจารณาดำเนินการกำกับติดตามการใช้ แท็บเล็ตในการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ นิเทศให้ความช่วยเหลือครูเพื่อให้จัดการเรียนรู้โดยใช้แท็บเล็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้น เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการจัดตั้งศูนย์ซ่อมบำรุงแท็บเล็ตทุกกลุ่ม โรงเรียนหรือทุกอำเภอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระดับสถานศึกษา

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการจัดประชุม ครู ผู้ปกครอง และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายของโรงเรียนเพื่อ ชี้แจง ทำความเข้าใจ นำเสนอแนวทางในการนำ นโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในจังหวัด ภาคใต้ตอนบน และร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของสถานศึกษาตนเองในทุกด้าน เพื่อเป็น ข้อมูลพื้นฐาน (Base Line) ในการวางแผนการดำเนินงานตามแนวทางในการนำนโยบาย การใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้สู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในจังหวัดภาคใต้ตอนบน

2.2 เพื่อให้การดำเนินการตามแนวทางในการนำนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารควรปฏิบัติสิ่งเหล่านี้ควบคู่ไปด้วย

2.2.1 การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อสนับสนุนและรองรับการใช้แท็บเล็ตในโรงเรียน โดยเฉพาะการเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ต ควรขยายจุดรับ-ส่งสัญญาณเพิ่มให้ครอบคลุมพื้นที่ การเตรียมห้องเรียนที่เหมาะสมรวมถึงการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการบำรุงรักษาเครื่องแท็บเล็ต

2.2.2 ดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการใช้แท็บเล็ต และใช้เทคโนโลยีที่สามารถสนับสนุน ส่งเสริมประสิทธิภาพในการใช้แท็บเล็ตในการเรียนรู้ของนักเรียน

2.2.3 ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนใช้แท็บเล็ตในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ นักเรียนจะได้มีทักษะในการสืบค้น จนสามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมอันนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิจัยการใช้สื่อแท็บเล็ตเพื่อการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
2. ศึกษาวิจัยผลลัพธ์ที่เกิดจากความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจการลงทุนของรัฐบาลจากนโยบายการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้
3. ศึกษาวิจัยพัฒนารูปแบบในการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
4. ศึกษาปัจจัยการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. (2554). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์. (2555). การศึกษาประเมินผลกระทบโครงการหนึ่งคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตต่อหนึ่งนักเรียน. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- ธีระภัทร ประสมสุขและคณะ. (2555). รูปแบบการใช้แท็บเล็ตพีซีเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 - 2558. (2554). กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- พลุ้ยชัย ยาวีราช. (2550). การพัฒนารูปแบบการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2555). รายงานผลการศึกษามับัสมบูรณั โครงการนำร่องการประยุกต์และบูรณาการคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้การสอนในระดับชั้นประถมศึกษาตามแนวนโยบายของรัฐบาล ระยะที่ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรงค์ จันทรศร. (2548). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สหายบล็อก.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ตถาตา.
- สมบัติ อารงธัญวงศ์. (2553). นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). แผนปฏิบัตินโยบายการศึกษา (พ.ศ. 2555 - 2558) (Online). สืบค้นได้จาก : www.obec.go.th/node/13751 [2556, มิถุนายน 26].

- สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **สรุปรายงานผลและความคิดเห็นการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ตามโครงการ One Tablet per Child : OTPC ปีการศึกษา 2555**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **คู่มืออบรมปฏิบัติการบูรณาการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) เพื่อยกระดับการเรียนรู้ การสอน**. กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน.
- สุรียา หมดทั้ง. (2557). **สมรรถนะสำคัญด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 25(2), 1 - 11.
- Becta ICT Research. (2005). **Research report: Tablet PCs in Schools : Case Study Report** (Online). Retrieved from : <http://www.oro.open.ac.uk> [2013, October 13].
- Bienkowski, et al. (2005). **Singapore Tablet PC Program Study : Executive Summary** (Online). Retrieved from : <http://www.ctl.sri.com/publications/downloads/TabletPC.pdf> [2013, May 28].
- Mantgem, M.V. (2008). **Tablet PC in K-12 Education** (Online). Retrieved from : <http://www.iste.org.pdf>. [2013, February 18].